

Dosarul nr. 2ra-944/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Daguța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către XXXXX, în interesele cărora au acționat reprezentanții legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului și a penalității și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, fiind menținută hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 15 aprilie 2019 XXXXX, în interesele cărora au acționat reprezentanții legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” SRL cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului și a penalității și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că prin procura din 19 iulie 2018, de către Romanciuc Mariana a fost împuternicită însoțitoarea de bord a CA „Air Moldova” SRL, Sadovnic Ana ca să însoțească fiul minor al acesteia XXXXX la bordul aeronavei pe cursa Chișinău (Republica Moldova) - Londra (Marea Britanie) - Chișinău (Republica Moldova) (tur - retur), în perioada 22 iulie 2018 – 30 august 2018, inclusiv la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova.

Iar, prin procura din 03 august 2018, de către Fratea Ivan a fost împuternicită însoțitoarea de bord al CA „Air Moldova” SRL, Sadovnic Ana ca să însoțească fiul minor al acestuia XXXXX la bordul aeronavei pe cursa Chișinău (Republica Moldova)

- Londra (Marea Britanie) - Chișinău (Republica Moldova) (tur - retur), în perioada 22 iulie 2018 – 30 august 2018, inclusiv la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova.

Au menționat că pentru ambii copii minori au fost achitate taxele de însoțire pentru 22 iulie 2018 la cursa Chișinău (Republica Moldova) - Londra (Marea Britanie) nr. 9U 833 și data de 10 august 2018 la cursa Londra (Marea Britanie) - Chișinău (Republica Moldova) nr. 9U 834.

Au relatat că la 10 august 2018, minorii XXXXX aveau preconizat zborul spre Chișinău, ce urma a fi efectuat de către compania pârâtă, cursa Londra (Marea Britanie) - Chișinău (Republica Moldova) nr. 9U 834. După înregistrarea și obținerea biletelor, s-au deplasat spre sala de așteptare la ora preconizată pentru decolare, astfel că la 19:45 se aflau în sala de așteptare, însă, din motive necunoscute acestora, îmbarcarea în aeronavă a avut loc cu întârziere de 16 ore.

Reclamanții au susținut că în temeiul contractului turistic nr.1294 din 08 august 2018 Romanciuc Andrian, XXXXX, XXXXX, potrivit contractului turistic nr.1295 din 08 august 2018, Romanciuc Grigore, Romanciuc Mariana, potrivit contractului turistic nr.1296 din 08 august 2018, Fratea Ivan, Fratea Galina, pentru 11 august 2018, ora 06:00, familiile Fratea și Romanciuc aveau planificată vacanță spre Antalya, Turcia. Dat fiind că zborul a întârziat cu 16 ore, iar, cursa spre Antalya era programată la ora 06:00, Fratea Galina și Mariana Romanciuc (reprezentanții legali ai reclamanților) au fost nevoiți să rateze zborul spre Antalya și să rămână în aeroportul Chișinău pentru a-i aștepta.

Au precizat că pe tot parcursul zilei de 11 august 2018, nimeni nu le-a oferit informație cu privire la zborul copiilor minori, au încercat de nenumărate ori să consulte tabelul on-line al zborurilor, însă, acesta nu prezenta nici o informație. Nu li s-a oferit detalii privitor la perioada și motivul reținerii cursei nici la apelul telefonic efectuat către aeroport. Nu au fost informați privind amânarea cursei și starea minorilor nici de către însoțitoarea de bord împuternicită să reprezinte interesele acestora în această cursă, în pofida faptului că aveau datele de contact ale părinților, fiind astfel lăsați în neștiință și cu frică pentru copiii lor, neavând posibilitate să programeze un alt zbor.

Reclamanții au menționat că abia după 16 ore de întârziere, avionul a decolat, astfel că într-un final au avut posibilitate să procure 4 bilete spre Antalya cu tranzit prin Istanbul. Prin urmare, au pierdut o zi și o noapte din vacanța planificată, fiindu-le cauzate incomodități și prejudicii morale și materiale considerabile.

Au notat că, în timp ce așteptau îmbarcarea, copii minori au fost nevoiți să procure alimente și apă din cont propriu, iar, pârâta nu a încercat în nici un fel să amelioreze prejudiciul cauzat oferindu-le mâncare sau măcar apă.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 22 august 2018 a fost înaintată către compania pârâtă o cerere prealabilă, potrivit căreia în temeiul pct. 18 lit. b) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 08 noiembrie 2012, au solicitat oferirea compensației pentru ambii reclamanți a câte 400 de euro pentru fiecare, precum și rambursarea cheltuielilor suplimentare. Potrivit răspunsului la solicitarea prealabilă a

reclamanților, pârâta a comunicat că rambursează costul total al biletului de avion neutilizat sau oferă o alternativă de transport doar în cazul anulării zborului.

Au solicitat încasarea din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul minorilor XXXXX a compensației legale în mărime a câte 400 de euro pentru întârzierea cu 16 ore a zborului, a penalității în mărime a câte 2120 euro (conform art. 27 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003), a sumei de 16 075 cu titlu de cheltuieli pentru bilete de avion cursa Chișinău-Antalya, a sumei de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru transfer de la aeroport la hotelul Kemer, a sumei de 6874,57 lei - costul unei nopți petrecute la hotelul Kemer, achitată dar ratată din cauza întârzierii zborului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul lui XXXXX, prin intermediul reprezentantului legal Romanciuc Grigore, suma în lei moldovenești echivalentă cu valoarea a 400 de euro conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești, suma de 8045 de lei cu titlu de prejudiciu material exprimat prin costuri suplimentare de zbor împreună cu reprezentantul său legal, suma de 250 de lei cu titlu de prejudiciu material exprimat prin costuri suplimentare de transfer aeroport-hotel, în total 400 de euro și 8295 de lei. S-a încasat de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul lui XXXXX, prin intermediul reprezentantului legal Fratea Galina, suma în lei moldovenești echivalentă cu valoarea a 400 de euro conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești, suma de 7940 de lei cu titlu de prejudiciu material exprimat prin costuri suplimentare de zbor împreună cu reprezentantul său legal, suma de 250 de lei cu titlu de prejudiciu material exprimat prin costuri suplimentare de transfer aeroport-hotel, în total 400 de euro și 8190 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 973, 64 de lei.

La data de 07 octombrie 2019, CA „Air Moldova” a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, însă, prin încheierea din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel a fost restituită.

La data de 17 octombrie 2019, minorii XXXXX, reprezentați de Romanciuc Grigore și corespunzător Fratea Galina, au declarat apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, fiind menținută hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a calificat decolarea avionului cu 16 ore întârziere, ca fiind o prestare necorespunzătoare a serviciului din partea companiei aeriene, caz în care pasagerii sunt îndreptățiți să beneficieze de compensația de 400 de euro pentru zborul efectuat cu întârziere de către CA „Air Moldova”, or, aceasta, deși avea obligația să transporte pasagerul la timp la destinație, nu a realizat pe deplin

această sarcină legală.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele apelanților cu referire la temeinicia pretenției de încasare a penalității în mărime de 2120 euro pentru fiecare reclamant pentru faptul încălcării termenului de 14 zile la examinarea pretenției prealabile a reclamantilor și neoferirea în termenul menționat a compensației bănești, calculată de reclamantii în temeiul art. 13, art.27 din Legea privind protecția consumatorilor, în condițiile în care este una nejustificată legal. Or, art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor, nu oferă dreptul la calculul penalității dintr-o plată compensatorie, ci doar dintr-un serviciu neexecutat la timp, ori bun predat la timp.

Cu referire la cerința de încasare a sumei de 6874,57 lei cu titlu de cost al sejurului pentru o zi și o noapte nefolosite în hotelul Kemer din cauza întârzierii zborului, instanța de apel a conchis că de asemenea este una nejustificată legal. Mai mult ca atât, reclamantii nu au prezentat instanței de judecată probe în confirmarea faptului achitării costului acestor contracte, or, doar indicarea prețului în contractul turistic nu este și confirmarea faptului achitării acestuia. Deci, în situația în care reprezentanții legali ai reclamantilor minori nu au fost pasageri ai companiei pârâte la cursa avia ce a avut loc cu întârziere, operatorul aerian nu poate fi obligat la achitarea sejurului ratat al acestora.

La data de 25 ianuarie 2021 XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie admise pretențiile cu privire la încasarea penalității în sumă de 2120 de euro și a sumei de 6874,57 lei - costul unei nopți petrecute la hotel.

În motivarea recursului, recurenții au reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată și în apel, indicând că nu este de acord cu respingerea pretențiilor cu privire la încasarea penalității și a sumei de 6874,57 lei pentru o noapte la hotel, hotărârile în această parte fiind pronunțate cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților la data de 28 octombrie 2020 (f.d. 127), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 25 ianuarie 2021, este în termen.

La 17 mai 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei CA „Air Moldova” SRL, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 176-177).

Prin referința depusă la 16 iunie 2021, CA „Air Moldova” SRL a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de

drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de XXXXX, prin intermediul reprezentanților legali Romanciuc Grigore și Fratea Galina, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic